

ӘЛІ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫС ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТАНУ КАФЕДРАСЫ

(АОТ 1202)- Әлеуметтанудағы өлшем теориясы
пәні бойынша қортынды емтихан бағдарламасы
Мамандық даярлау бағыты 6В03101 -Әлеуметтану

Оқу формасы- күндізгі

Курс – 2
Семестр – 3
Кредит саны – 5

Алматы, 2025-2026

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын жасаған, социол. ғыл. кандидаты,
әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының аға оқытушысы Мамытканов Д.Қ.

Әлеуметтану және әлеуметтік жұмыс кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

«___» _____ 2025 ж., хаттама №_

Кафедра меңгерушісі _____ Әбдірайымова Г.С.

(DSS 2207)- Әлеуметтанудағы өлшем теориясы» пәні бойынша

Қортынды емтихан пәнінен емтихан бағдарламасы бойынша силлабуста берілетін оқу тақырыптары.
Қорытынды бақылау жүргізу бойынша әдістемелік нұсқау ұсыныстары

Қорытынды бақылауға қолданылатын платформа:

Емтихан өткізу формасы – жазбаша (онлайн формат)

Емтихан түрі : дәстүрлі – сұрақтарға жауап беру

Қорытынды бақылау жүргізудің формасы: қорытынды емтихан жазбаша түрде жүргізіледі. Тақырыптық мазмұн жұмыстың барлық түрлерін қамтиды: дәрістер мен семинар сабақтарының тақырыптары, сонымен қатар студенттердің өзіндік жұмысына арналған тапсырмалар. Емтиханды тапсыру үшін мына ережелерді орынду қажет: Билеттер бақылау сұрақтары негізінде құрастырылып, билет сұрақтары 3 сұрақтан тұрады. Жауаптар мынадай критерийлермен қарастырылады: емтиханға берілген сұрақтарды мүмкіндігінше түгелімен қамту; жауаптың мазмұны қысқа әрі нақты болуы керек; практикалық сұрақтар теоретикалық сұрақтарды толықтыруы тиіс; логикалық ойлаумен, қорытынды жасаумен байланысты әлеуметтік талдау қажет.

Емтихан ұзақтығы 2 сағатты құрайды. Міндетті түрде емтихан ережелерін сақтау қажет Емтиханды өткізу регламенті: Емтихан алдын-ала белгілі кесте бойынша өткізіледі. Емтиханға берілген сұрақтар бойынша универ жүйесі автоматты түрде билетті қалыптастырады. Ескерту: Емтихан кезде білім алушыларға шпаргалка, ұялы телефон, қосымша парақ, қосымша ақпаратқа рұқсатсыз техникалық құралдарды қолдануға тиым салынады. Сонымен қатар, өзге адамдармен қарым-қатынас жасамау қажет

Емтиханды тапсыру үшін емтихандық тақырыптар тізімі

1. Әлеуметтанудағы өлшем теориясының түсініктемелік аппараты
2. Әлеуметтанулық айнымалылар, шкалалар қасиеттерінің классификациясы
3. Өлшеу процедуралары
4. Түсініктерді теориялық және эмпирикалық операцияландыру
5. Әлеуметтанулық өлшеудің дәйектілігі
6. Код түсінігі. Кодтау типтері
7. Рангілеу түрлері: тікелей, жанама және күрделі
8. Ақпараттарды жинаудың сандық және сапалық әдістері
9. Шкаланың алу техникасын сипаты
10. Терстоун шкаласы
11. Жұптық салыстыру әдісі
12. Гуттмантың шкалограмды талдауы
13. Лайкерт әдісі бойынша өлшеу
14. Өлшемнің сипаттамалық, репрезентативті, формалды теориясы. Өлшемнің логикалық сызбасы
15. Эмпирикалық ақпараттар түрлері. Мемлекеттік статистика, оның әлеуметтанудағы алатын орны

Баға қою критерилері:

Баға	Критерии
Үздік	1. Барлық теориялық сұрақтарға толық және дұрыс жауаптар берілді; 2. Практикалық тапсырма толық шешілді; 3. Материал логикалық реттік формада және сауатты түрде сипатталды; 4. Шығармашылық қабілеттіліктері ашылды.

Жақсы	1. Барлық теориялық сұрақтарға дұрыс жауап берілді Кейбір жауаптарға кішігірім қателіктер және кемшіліктер орын алған.; 2. Практикалық тапсырма орындалды , бірақ кішігірім қателіктер жіберілді; 3. Материал логикалық тұрғыда сауатты баяндалды..
Қанағаттанарлық	1. Теориялық сұрақтарға жауаптар дұрыс болғанымен кейбір кемшіліктер және толық болмаған. Құрылымдық кемшіліктер мен логикалық қателіктер орын алды.; 2. Практикалық тапсырма толық орындалмады; 3. Материал сауатты баяндалды, бірақ та логикалық қателіктер орын алды.
Қанағаттанарлықсыз	1. Теориялық сұрақтарға жауаптар қателіктермен берілді.; 2. Практикалық тапсырма орындалмады; 3. Жауаптарды баяндалуында логикалық және терминологиялық қателіктер жіберілді..

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі :

1. Дубина И.Н. Математико-статистические методы в эмпирических социальноэкономических исследованиях. Учебное пособие. - М.: Финансы и статистика, Инфра-М, 2013. - 416 с.
2. Гуц А.К., Фролова Ю.В. Математические методы в социологии. – М., 2016. – 340 с.
3. Толстова Ю.Н. История методов исследования как отражение эволюции теоретической мысли в социологии // Социологические исследования, № 8, Август 2013. - С. 13-23
4. Толстова Ю.Н. Роль понятия признака при сборе и анализе социологических данных // Математическое моделирование социальных процессов. Вып. 12-13. - М.: Спутник+, 2012, - С. 154 - 175.
5. Хайтун С.Д. Количественный анализ социальных явлений: проблемы и перспективы /Отв.ред.Г.И.Идлис. Изд. 3-е. – М.: КомКнига, 2015. – 280 с.

Қосымша :

1. Татарова Г.Г. Методология анализа данных в социологии. Индексы при сборе и анализе данных. – М.: NOTA BENE // http://polbu.ru/tatarova_sociology/
2. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования: описание, объяснение, понимание социальной реальности. - М., 2011, «Добросвет» - 560 с.
3. Толстова Ю.Н. Измерение в социологии. М.: КДУ, 2017. – 320 с.
4. Давыдов А.А. Математическая социология: обзор зарубежного опыта // Социологические исследования, № 4, Апрель 2008. - С. 105-111

Интернет-ресурсы:

1. <http://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>

Ережеге №1 қосымша

Қорытынды баллды есептеу үлгісі мен мысалы

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

(стандартты ауызша / жазбаша және тестілеуден басқа барлық нысандар үшін)

№	Сұрақ	Критерийі	Бал	Өте жақсы (90–100%)	Жақсы (70–89%)	Қанағаттанарлық (50–69%)	Қанағаттанарлықсыз (25–49%)	Өте төмен (0–24%)
1-	1-сұрақ	1-критерийі – Мазмұн тереңдігі	15	Теория толық ашылған, негізгі ұғымдар дәл әрі	Негізгі теория дұрыс берілген, кейбір аспектілер	Тек негізгі ұғымдар айтылған, түсіндіру үстірт	Жауап жүйесіз, мазмұн әлсіз	Жауап жоқ немесе мүлде қате

№	Сұрақ	Критерийі	Балл	Өте жақсы (90–100%)	Жақсы (70–89%)	Қанағаттанарлық (50–69%)	Қанағаттанарлықсыз (25–49%)	Өте төмен (0–24%)
				ғылыми негізделген	рі толық емес			
				Мысалдар мен				
		2-критерийі – Талдау және аргументация	15	дәлелдер келтірілген, салыстырулар жасалған	Аргумент бар, бірақ толық емес	Аргумент әлсіз, мысал аз	Аргументация жоқ	Қате немесе мүлдем жауап жоқ
2	2-сұрақ	1-критерийі – Теорияны қолдану	15	Өлшем теориясы нақты жағдайда дұрыс қолданылған	Қолдану бар, бірақ толық ашылмаған	Қолдану үстірт, дәлелсіз	Қате немесе әлсіз қолданылған	Мүлдем қолданылмаған
		2-критерийі – Құрылым және жүйелілік	15	Жауап логикалық, құрылымы айқын	Құрылым сақталған, бірақ кей тұста әлсіз	Құрылым толық емес	Жүйесіз баяндау	Жауап жоқ
3	3-сұрақ	1-критерийі – Шығармашылық ой, интерпретация	15	Жаңа идеялар, өзіндік көзқарас бар, сын тұрғысынан талдау жасалған	Өз ойы берілген, бірақ толық емес	Көзқарасы әлсіз, негізсіз	Шығармашылық элементтер жоқ	Мүлде жоқ
		2-критерийі – Әдебиеттер мен дереккөздерді пайдалану	15	Әдебиеттер толық, дұрыс рәсімделген	Әдебиеттер бар, бірақ рәсімдеуінде қате бар	Әдебиеттер аз, дұрыс рәсімделмеген		

Қорытынды бағаны есептеу формуласы:

Қорытынды баға (КБ) = (%1+%2+%3+%4+%5+%6 т.б.) / К, мұнда % – критерий бойынша тапсырманы орындау деңгейі,

К – критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды балды есептеу мысалы

№	Балл	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
1.	1 Критерий	100				
2.	2 Критерий		75			
3.	3 Критерий			60		

4.	4 Критерий				45	
5.	5 Критерий	100				
6.	6 Критерий				49	
	Қорытынды %	200	75	60	94	$200 + 75 + 60 + 94 = 429$ $429 / 6 \text{ критерийлер} = 71,5$ Қорытынды балл в % = 72

Есептеу кезінде алынған пайызға сүйене отырып, біз бағаны бағалау шкаласымен салыстыра аламыз.

72 балл 70 балдан 89 балға дейін, бұл бағалау шкаласына сәйкес «**Жақсы**» санатына сәйкес келеді. Осылайша, осы есептеуде жоба дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS-ге ауыстыра отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерін есепке алуды бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес «**Жақсы**», **72 балға** бағаланатын болады.

Декан

Мейрбаев Б.Б

Кафедра меңгерушісі

Абдирайымова Г.С.

Лектор

Мамтықанов Д.Қ.